

СТАНОВИЩЕ

на проф. дмн Георги Атанасов Тотков

относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“
в област на висше образование 4.0. Природни науки, математика и информатика
професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, научна докторантска програма по Информатика

Автор на дисертационния труд: ас. Димитър Благоев Благоев

Тема на дисертационния труд: Системи за семантичен анализ
и информационно търсене

На основание на заповед Р33-1276 от 24.4.2012 г. на ректора на Пловдивския университет "Паисий Хилендарски" (ПУ) съм определен за председател на научното жури (НЖ).

Представеният от ас. Благоев комплект материали на хартиен носител, както и този в електронен вид, е в съответствие с чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва предвидените там документи.

В качеството си на научен ръководител на ас. Д. Благоев (вкл. на защитените от него дипломни работи за получаване на бакалавърска и магистърска степен по *Информатика* в ПУ) и едновременно с това – по силата на съответния Правилник и член на НЖ, който трябва да обоснове свое становище по неговия дисертационен труд, съм в особена ситуация.

По тази причина е коректно да не се произнасям по актуалността на дисертационната тематика, поставените цели и задачи, и по целесъобразността на избраната методика за провеждане на изследването. Няма да правя и стандартния преглед и оценка на дисертационния труд по глави.

Ще обърна внимание само на **следните моменти**, свързани с проведеното дисертационно изследване.

На **първо място**, с настоящата защита приключва 10-годишен период на изследвания на Д. Благоев в областта на Информатиката (по-специално в извличането и анализа на данни с използване на методи на компютърната лингвистика), като дисертационният труд включва само една част от получените резултати. Основателен в тази посока е въпросът: кое определя изборът на резултати/приноси за представяне, а оттук и на тематика? Отговорът е следният: *основният резултат на дисертацията* обобщава опита, натрупан от докторанта при създаването на средства за анализ в компютърната лингвистика. В дисертационното изследване се предлага *формален модел* (наречен ILNET) *на работен поток* (така се представя например всеки процес 'извличане и анализ на данни') *и средства за неговото компютърно моделиране и виртуално протичане*. В частност, предложеното решение позволява бърза реализация на прототипи на съответни софтуерни приложения за управление на работни потоци в различни области. В тази посока ще отбележа твърдението от раздел 2.3.1., според което *изразителността на модела е сравнима с тази на мрежите на Петри*. Според мен (въпреки че може би все още е рано за категорично заключение) създаването на ILNET модела може да се оцени като **научен принос**.

На **второ място**, *двете приложения* (по извличане на контактна информация и на метаданни за учебни обекти от текст) *показват приложимостта на създадения общ подход в различни области*. Лично аз бих искал да видя в текста на дисертацията и повече данни в потвърждение на горното, свързани с проведените реални експерименти.

На **трето място** бих отбелязал *потенциала на предложеното решение* в посока на *предоставяне на потребителите на възможно най-общ модел, методика и средства за създаване на бързи софтуерни прототипи* – компютърни модели на работни потоци от дейности в различни области. В частност, сравняването на ефективността на специализираните (специално създавани) софтуерни средства за съответните потоци и на бързите прототипи (по ILNET) е интересна перспектива на изследването. Препоръчвам на дисертанта изследване в тази посока – вкл. провеждане на анализ на специализирани софтуерни средства, създадени от него за решаване на други задачи на компютърната лингвистика, и на тази база – усъвършенстване на ILNET модела.

На **четвърто място** - характерна черта на получените научни резултати е, че получават *реализация и потвърждение в международни и национални научни проекти*.

Личният принос на Д. Благоев в проведеното дисертационно изследване и за получаване на съответните резултати не може да се подлага на съмнение.

Познавам Д. Благоев от ученическата скамейка – по повод експеримент за включване на възпитаници на МГ „К. Попов“ (Пловдив) в изследвания, провеждани в кат. „Компютърна информатика“. По-късно (вече като студент, редовен докторант и асистент във ФМИ) Д. Благоев продължи активно да участва в изследователската работа на кат. „Компютърна информатика“. Отличителна черта на докторанта е неговото умение да проучва и решава трудни (от гледна точка на софтуерната реализация) задачи. Още като студент Д. Благоев е докладвал получени от него резултати на научни форуми у нас и в чужбина (вкл. и на семинари, провеждани във връзка с осъществяване на научни проекти). Като научен ръководител на Д. Благоев (на две дипломни работи – за получаване на бакалавърска и магистърска степен, а по-късно и на неговата докторантска теза) в областта на информатиката, винаги високо съм ценял неговите несъмнени професионални качества, свързани с разработването на нови софтуерни системи. Доказателство за последното е неговото успешно включване като софтуерен експерт в определен период от разработването на докторантската теза, в екипа на проф. Р. Митков (университета на Уулвърхамптън, Англия).

Качеството на дисертационния труд и на автореферата, постигнатите резултати и приноси, и тяхното широко популяризиране, ми дават основание да изразя **положително становище** относно присъждането на образователната и научна степен 'доктор' на ПУ „П. Хилендарски“ на ас. Димитър Благоев Благоев.

Препоръка и пожелание, които бих си позволил и които са актуални за голяма част от дисертационните изследвания, представяни за защита в последно време е – да се проявява по-голяма прецизност (особено по отношение на граматика и стил) при оформяне на съпровождащата документация и основни текстове (в случая дисертационен труд и автореферат).

В заключение, убедено предлагам на уважаемото научно жури **да присъди образователната и научна степен 'доктор' на Димитър Благоев Благоев** в област на висше образование 4.0. *Природни науки, математика и информатика*, професионално направление 4.6. *Информатика и компютърни науки*, докторантска програма по Информатика.

10.05.2012 г.

Член на научно жури:

(проф. дмн Г. Тотков)